

JELENTÉS

" TISZAÚJVÁROS, 2308/15 HRSZ. RAKTÁRCSARNOK ÉPÍTÉSE "
(PROJEKTKÓD: 400905)

ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ

során végzett

Geofizikai vizsgálat és Próbafeltárás

szakmai eredményeiről

Készítette a

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ NONPROFIT KFT.

2017

VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ

TISZAÚJVÁROS - RAKTÁRCSARNOK

PROJEKT

(400905)

TERÜLETÉN

VÉGZETT

RÉGÉSZETI GEOFIZIKAI FELMÉRÉSRŐL

Készítette:

RÉGÉSZETI IGAZGATÓSÁG

2017

Geofizikai kutatási jelentés

Munkavégzés ideje: 2017.05.23

Résztvevők: Mesterházy Gábor, Stibrányi Máté (régészek)

1. A kutatási terület elhelyezkedése, természetföldrajzi jellemzői, környezetének ismert régészeti öröksége (1. ábra)

A mai napon Tiszaújváros belterületén az iparvasút, Dózsa György út, Huszár Andor út és Kandó Kálmán út által határolt területen bokáig és térdig érő gazos területen végeztünk magnetométeres kutatást A Tiszaújváros-Invest Kft. megbízásából a tervezett raktárcsarnok területén.

Természetföldrajzi szempontból a beruházás területe a Borsodi-ártér kistájban található, amely egy 88 és 94 m közötti tszf-i, É-i részén ármentes részekkel tagolt ártéri szintű tökéletes síkság.

A beruházás területén és annak 100 méteres pufferzónájában ismert régészeti lelőhely a nyilvántartásban nem található.

2. A geofizikai felmérés módszere (2. ábra)

A felméréshez Sensys DLM típusú, Fluxgate szondákkal mérő műszert használtuk, amellyel a föld mágneses terének változásait felhasználva lehet kimutatni a felszín alatt levő természetes vagy mesterséges eredetű jelenségeket, bolygatásokat. A gradiensmérés során két egymás felett elhelyezkedő szondát használtunk egy időben, a szondák által mért térértékek különbségét alapul véve és elosztva a szondák távolságával, kapható meg pontonként a mágneses tér vertikális gradiensének nagysága. A földben lévő fémtárgyaknak van a legjobb mágnesezhetőségük, ezek jelentős mértékben zavarhatják a mérést. Kizárólag a mérés alapján az azonosított jel korát jellemzően nem lehet megállapítani, legfeljebb szerkezeti, formai jegyek alapján lehet egyes esetekben erre következtetni. A kutatási területen egyszerre öt szondapárral végeztünk mérést, melyek egymástól 50 cm-re kerültek elhelyezésre, a mérési pontok távolsága a szelvények mentén 10 cm volt. Optimális esetben a mérés során a műszer hozzávetőleg 0.75 – 1 m mélységig vizsgálja át a talajt, ebből a maximális mélységből szolgáltat számunkra információkat a mérési területre jellemző talajtípus függvényében.

A geofizikai felméréseket JAVAD Triumph-1-es bázis-rover párban működő RTK segítségével végeztük, amely centiméteres vízszintes pontosságú térbeli adatot szolgáltatott. A terepi munka során *magnetométerrel 49567 m²* mérést végeztük el (2. ábra).

3. A geofizikai felmérés értelmezése

A vizsgált területeken igen jelentős mennyiségű recens fémszennyeződés található, különösen a környező utakhoz közel eső térszíneken. A D-i (HF01-es) területen további jelentős recens szennyeződésre utaló nyomok is azonosíthatóak, melyek az 1960-as években még meglévő villanyoszlopokhoz, és egyéb területhasznosításhoz köthetőek. A DNy-i területrészen egy nagyobb kiterjedésű geológiai jelenség is azonosítható, amely feltehetően szintén az 1960-as légifotón¹ is azonosítható.

Régészeti szempontból bizonytalan régészeti jelenségre utaló anomáliák és ismeretlen korú árok a geológiai jelenség környékén azonosíthatóak, alacsony intenzitással és szórtan. (3-4. ábra).

4. Összegzés

A beruházási területen végzett geofizikai kutatás alapján néhány bizonytalan jellegű anomália és ismeretlen korú árok azonosítható, magnetométeres felmérés régészeti vonatkozásait további kutatás, próbafeltárás során javasoljuk hitelesíteni.

Budapest, 2017. május 24.

Mesterházy Gábor

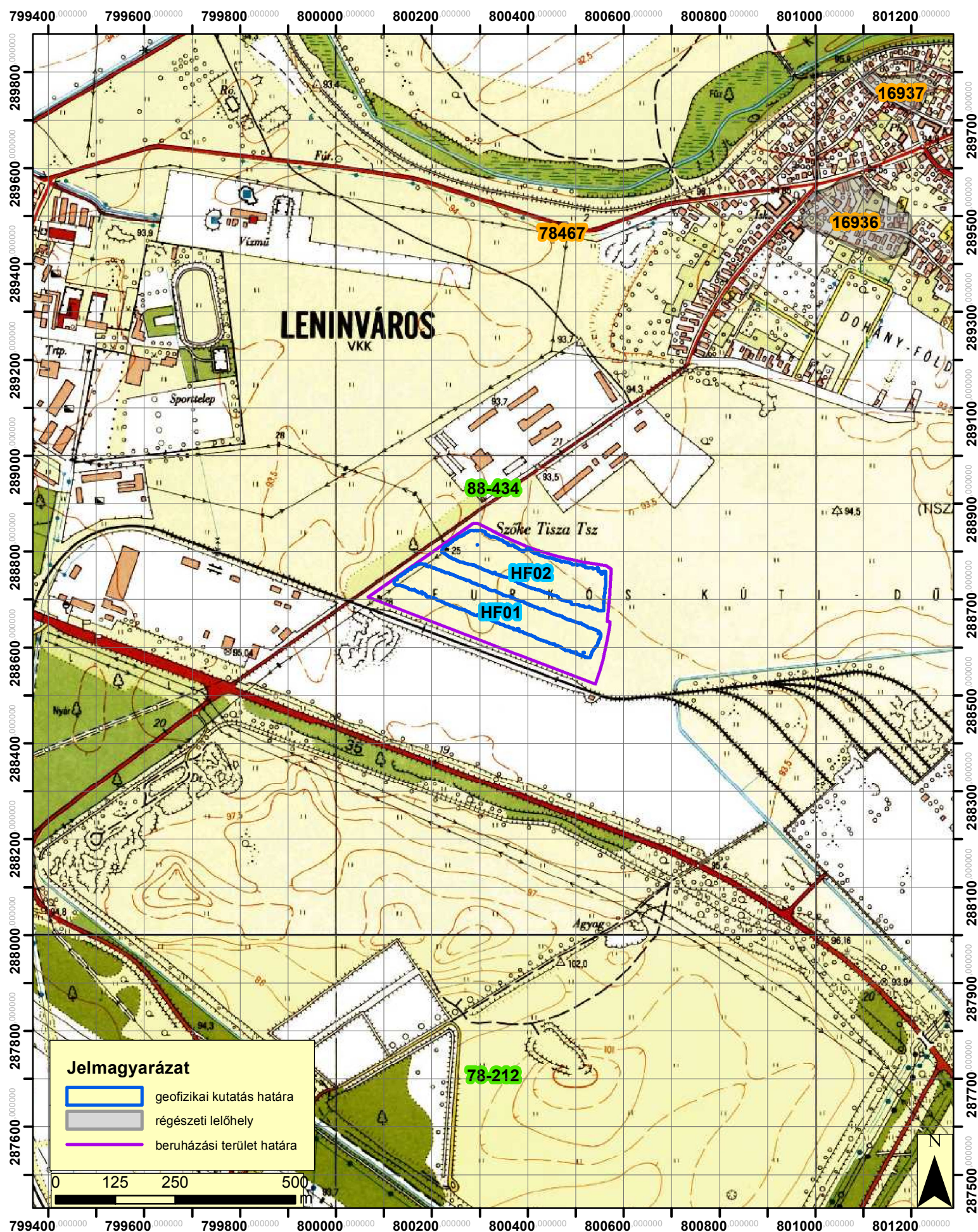
régész

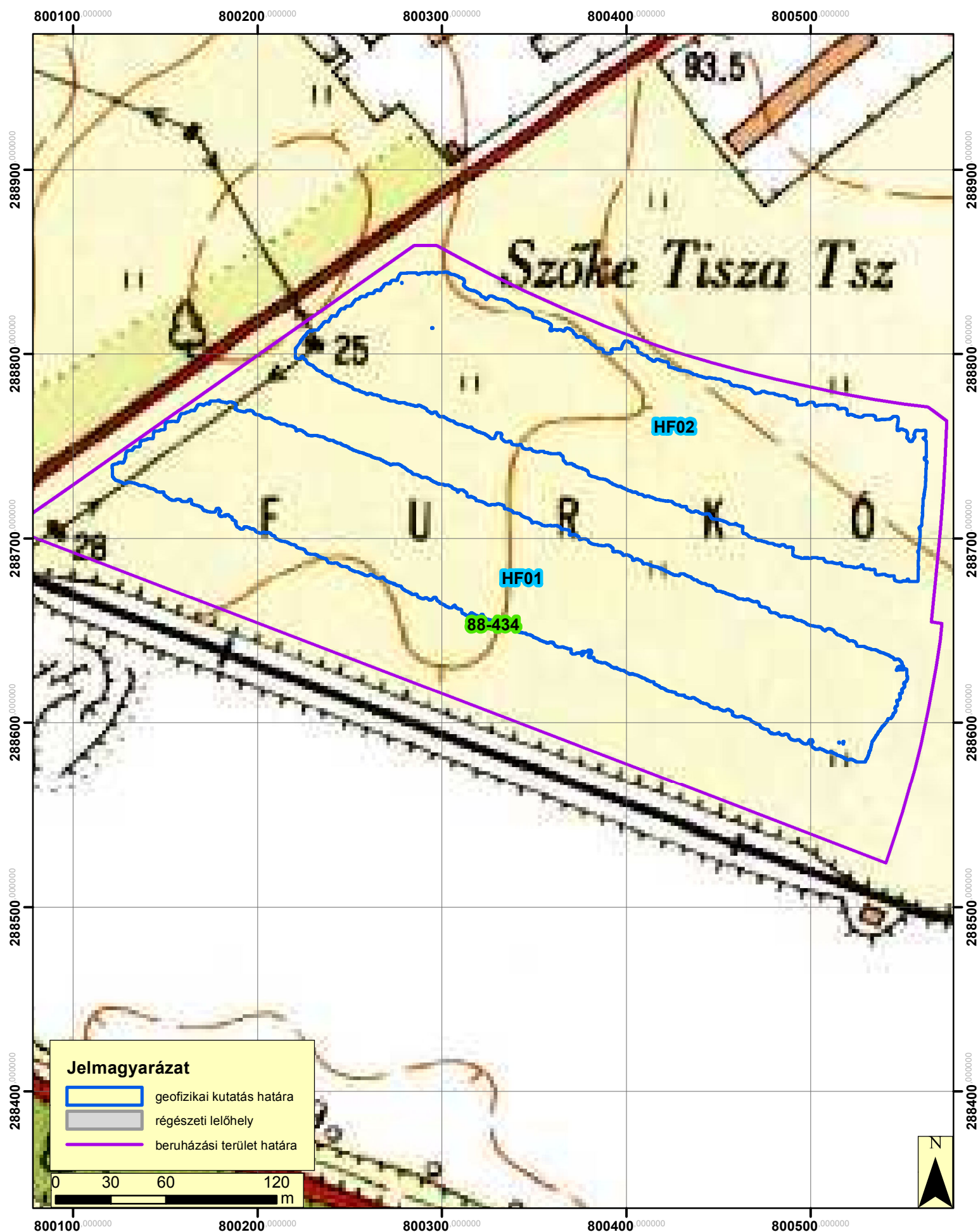
BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ

NONPROFIT KFT.

RÉGÉSZETI IGAZGATÓSÁG

¹ www.fentrol.hu

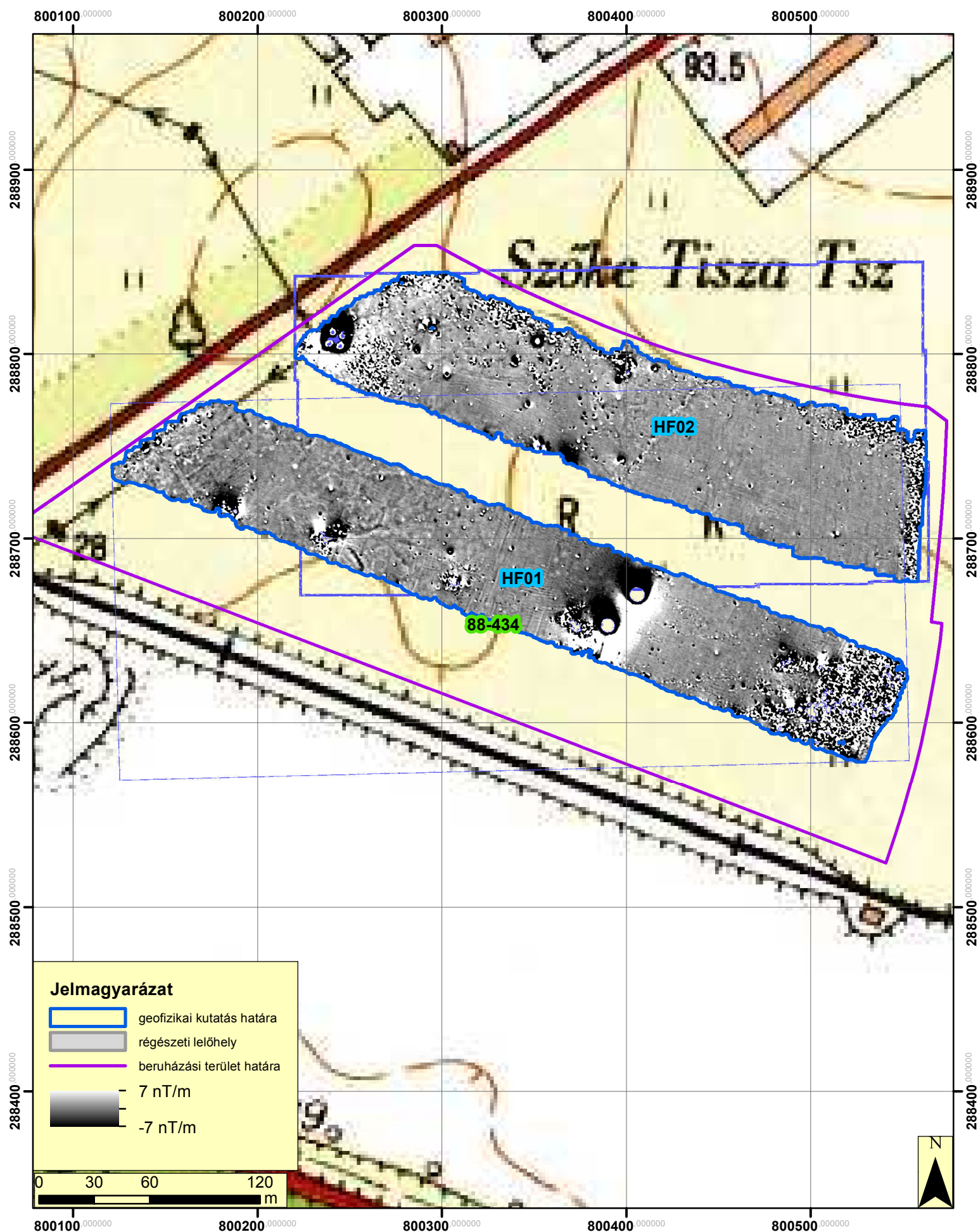

Tiszaújváros - raktárcsarnok

A beruházás területe és a geofizikai kutatás térszínei

1:2 600

2. ábra

Jelmagyarázat

- geofizikai kutatás határa
- régészeti lelőhely
- beruházási terület határa
- 7 nT/m
- 7 nT/m

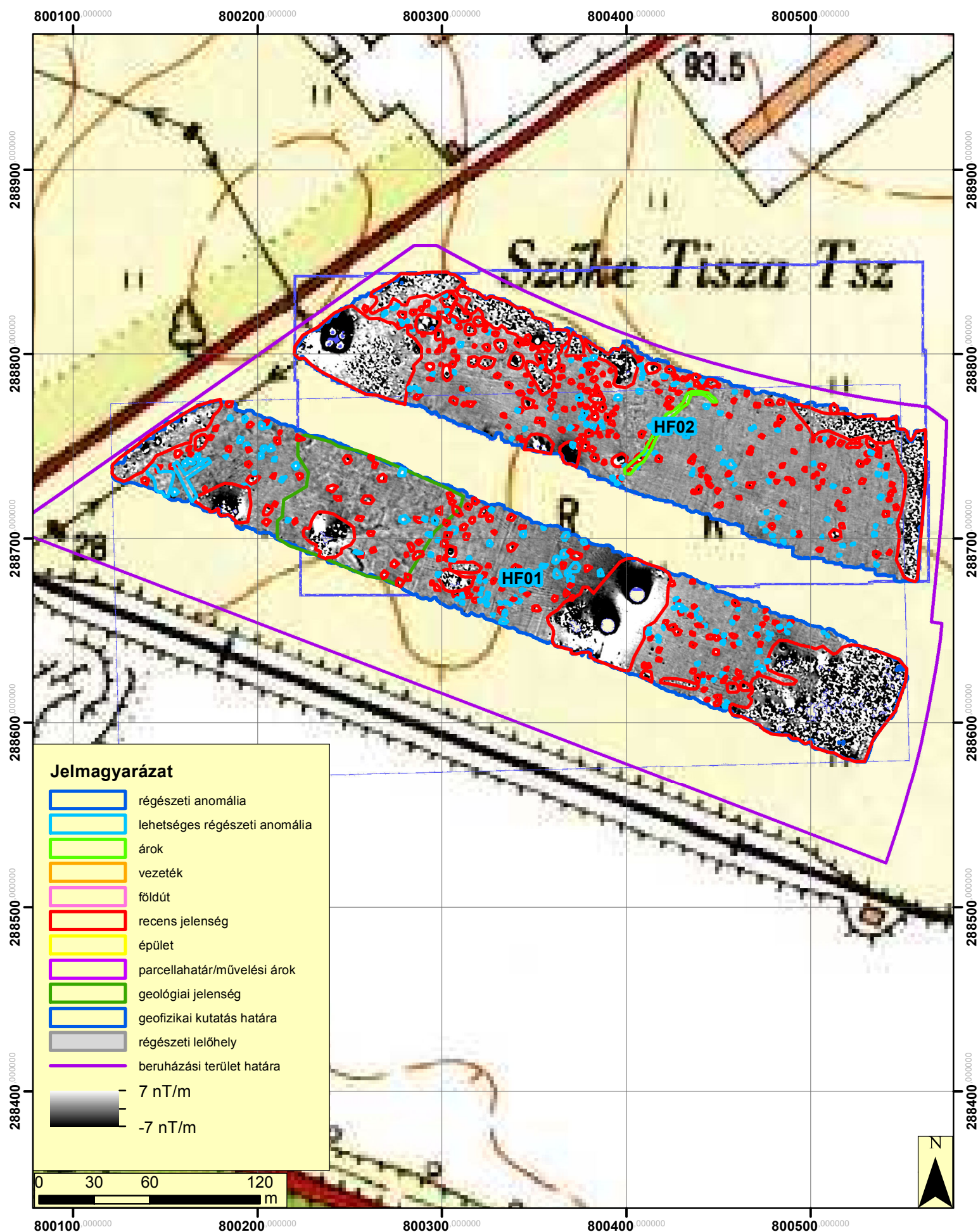
0 30 60 120
m

Tiszaújváros - raktárcsarnok

A vertikális gradiensmérés eredménye

1:2 600

3. ábra

Tiszaújváros - raktárcsarnok

A vertikális gradiensmérés eredményének értelmezése

1:2 600

4. ábra

SZÖVEGES ISMERTETÉS A GEOFIZIKAI FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Lelőhely neve: **Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca**

Lelőhely nyilvántartási azonosító: **Bejelentés alatt**

Feltárás dátuma: **2017. május 23.**

Feltárási engedély száma: a feltárás nem tartozik az engedélyezési körbe

A feltárást végző intézmény: Budavári Kft.

A feltárást vezető régész: Stibrányi Máté

A Tiszaújváros-Invest Kft-vel, mint Megbízóval kötött megállapodásunk alapján, 2017. május 23. elvégeztük a Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca régészeti lelőhelyen, a 2308/15 hrsz-ú ingatlanon az Előzetes Régészeti Dokumentáció összeállításához kapcsolódó geofizikai vizsgálatot.

A hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően az engedélyhez nem kötött feltárási tevékenységet 2017. május 19. a területileg illetékes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi- és Örökségvédelmi Osztálya részére bejelentettük.

A kutatást a „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése” munkálatai tették szükségessé. A projekt szerződés szerinti neve: „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése”. A területen előzetesen nem szerepel ismert, nyilvántartott régészeti lelőhely.

A fenti napon Tiszaújváros belterületén az iparvasút, Dózsa György út, Huszár Andor út és Kandó Kálmán út által határolt területen bokáig és térdig érő gázos területen végeztek magnetométeres kutatást, a Tiszaújváros-Invest Kft. megbízásából a tervezett raktárcsarnok területén. A fenti művelés ág a terepbejárást ellehetetlenítette.

Természetföldrajzi szempontból a beruházás területe a Borsodi-ártér kistájban található, amely egy 88 és 94 m közötti tszf-i, É-i részén ármentes részekkel tagolt ártéri szintű tökéletes síkság. A terepi munka során *magnetométerrel* **49567 m²** mérését végezték el.

A vizsgált területeken igen jelentős mennyiségű recens fémszennyeződés található, különösen a környező utakhoz közel eső térszíneken. A D-i területen további jelentős recens szennyeződésre utaló nyomok is azonosíthatóak voltak, melyek az 1960-as években még meglévő villanyoszlopokhoz, és egyéb területhasznosításhoz köthetőek. A DNy-i területén egy nagyobb kiterjedésű geológiai jelenség is azonosítható volt, amely feltehetően szintén az 1960-as légifotón¹ is azonosítható.

Régészeti szempontból bizonytalan régészeti jelenségre utaló anomáliák és ismeretlen korú árok e geológiai jelenség környékén azonosíthatóak voltak, alacsony intenzitással és szórtan. A felmérés régészeti vonatkozásait további kutatás, próbafeltárás során javasolták hitelesíteni.

¹ www.fentrol.hu

Budapest, 2017. június 06.

Lukács József

régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ

NONPROFIT KFT.

RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY

SZÖVEGES ISMERTETÉS A PRÓBAFELTÁRÁS EREDMÉNYÉRŐL

Lelőhely neve: **Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca**

Lelőhely nyilvántartási azonosító: **Bejelentés alatt**

Feltárás dátuma: **2017. május 31. – június 06.**

Feltárási engedély száma: a feltárás nem tartozik az engedélyezési körbe

A feltárást végző intézmény: Budavári Kft.

A feltárást vezető régész: Kalli-Tutkovics Eszter

A Tiszaújváros-Invest Kft.-vel, mint Megbízóval kötött megállapodásunk alapján, 2017. május 31. – június 07. között elvégeztük a Tiszaújváros – Furkós-kút, Huszár Andor utca régészeti lelőhelyen, a 2308/15 hrsz-ú ingatlanon az Előzetes Régészeti Dokumentáció összeállításához kapcsolódó próbafeltárást.

A hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően az engedélyhez nem kötött feltárási tevékenységet 2017. május 25.-én a területileg illetékes Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi- és Örökségvédelmi Osztálya részére bejelentettük.

A kutatást a „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése” munkálatai tették szükségessé. A projekt szerződés szerinti neve: „Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése”. A humuszolt terület 1166 m² nagyságú volt, ebből pozitív feltárt terület: 774 m² és 392 m² negatív szonda.

A lelőhely területe a Tiszaújváros Ipari Parkban, a Huszár Andor, Dózsa György és a Bay Zoltán utcák által határolt 2308/15 helyrajzi számú ingatlanon található. A területen előzetesen nem szerepel ismert, nyilvántartott régészeti lelőhely, a 2017. május 23-án a beruházáshoz kapcsolódó ERD összeállításához, a Budavári Kft. munkatársai: Stibrányi Máté és Mesterházy Gábor régészek által elvégzett geofizikai felmérés eredményei alapján már következtetni lehetett rá.

A régészeti lelőhelyen a próbafeltárás során, 2017. június 01-én (egy munkagép), és június 02-án (két munkagép) 1166 m² területet humuszoltunk le. A Megrendelővel kötött szerződés szerint a kutatható terület 1152 m² volt. Az előzetesen egyeztetett szondatervek szerint az érintett területre 16 db, 2 x 25-50 m nagyságú szondát jelöltünk ki összességében 1150 m² összterülettel. A szondák kiosztásánál – tekintve a szerződésben szereplő megkutatható terület kis méretét – a jelenleg megvalósuló épületek – raktárcsarnok, portaépület és spinkler gépház –, illetve a belső infrastruktúra helyeit vettük figyelembe. A 2308/15 hrsz. keleti oldalára ezért nem helyeztünk szondát. Egy esetben terveztünk „átlógó” szondát, amelynek egy – a geofizikai vizsgálat során kimutatott – árok megkutatása volt a célja.

A szondák kitűzésére 2017. május 30-án, a tűzszerészeti vizsgálatokra május 31-én került sor. A próbafeltárás során tervezett 1150 m² szonda helyett 1166 m²-t nyitottunk meg. Ennek oka, hogy a megrendelő által biztosított két munkagép közül az egyik 2,6 m széles kanállal volt felszerelve.

Helyszíni megbeszélés alapján a munkát folytattuk, de az elszámolás során a szerződéses keretet vesszük figyelembe.

A geofizikai vizsgálatok eredményei alapján változó irányú szondákban tett rétegtani megfigyelések alapján a felső 50-70 cm-es nagymennyiségű szerves anyagot tartalmazó humusz található.

A felső humuszos réteg alatt a terület nagy részén szürke agyagos altalaj jelentkezett, amely vízjárta, mocsaras területekre jellemző. A gödrök jelentkezési szintje ebben a rétegben volt.

A szondák közül negatívnak bizonyultak az 1, 2, 4, 14 és 16. sorszámúak. A 3. szondában két gödör, az 5. szondában 2 gödör, a 6. szondában 3 gödör, a 7. szondában 2 gödör, a 8. szondában egy gödör, a 9. szondában 4 gödör, a 10. szondában 2 gödör, a 11. szondában 4 gödör, a 12. szondában 2 gödör, a 13. szondában 1 cölöplyuk és 1 gödör, a 15. szondában 1 gödör került elő. Az összesen 26 objektumszám közül geológiai jelenségnek bizonyult a 2, 3 és 7. objektum. Az előkerült gödrök nagy része nem tartalmazott régészeti leletanyagot. Az előkerül kevés leletanyag is csak bizonytalan őskori kerámia.

Geológiai szondát az 5. szonda déli végében és a 7 szonda déli végében nyitottak. Ezek során az 50-60 humusz réteg alatt egy hasonlóan vastag szürke agyagos réteg következett, amely alatt sárga agyag volt. A megnyitott geológiai szondák kb. 3 m mélységűek. Talajvizet még ezen a szinten sem találtak. A jelenségek jelentkezési szintje átlagosan -64,53 cm volt.

Az ERD elkészítésének kényszere, illetve a kézi bontóerő teljes hiánya miatt az objektumok teljes kibontása a következő napokban történik meg. Az eddigi eredmények alapján az ERD elkészíthető.

A lelőhely projekt által veszélyeztetett részének próbafeltárását elvégeztük. Az ásatás befejezése után a területet visszaadtuk a Beruházónak, aki gondoskodik a feltárt felületek visszatemetéséről. A lelőhely területén a projekt megvalósítása még nem kezdődött meg.

A leletek az elsődleges feldolgozás alatt a Budavári Kft. Nyíregyházi kirendeltségén kerülnek tárolásra.

A leletanyag az elsődleges feldolgozás után a Herman Ottó Múzeumban kerül végleges elhelyezésre.

A feltárás munkatársai: Kalli-Tutkovics Eszter, Kalli András régészek, Gere Gábor és Vágó Máté technikusok, Karsainé Hanusi Erzsébet geodéta, térinformatikus (Budavári Kft.).

A geodéziai felmérést a Budavári Kft. végezte el.

Budapest, 2017. június 06.

Lukács József

régész

BUDAVÁRI INGATLANFEJLESZTŐ ÉS ÜZEMELTETŐ

NONPROFIT KFT.

RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY

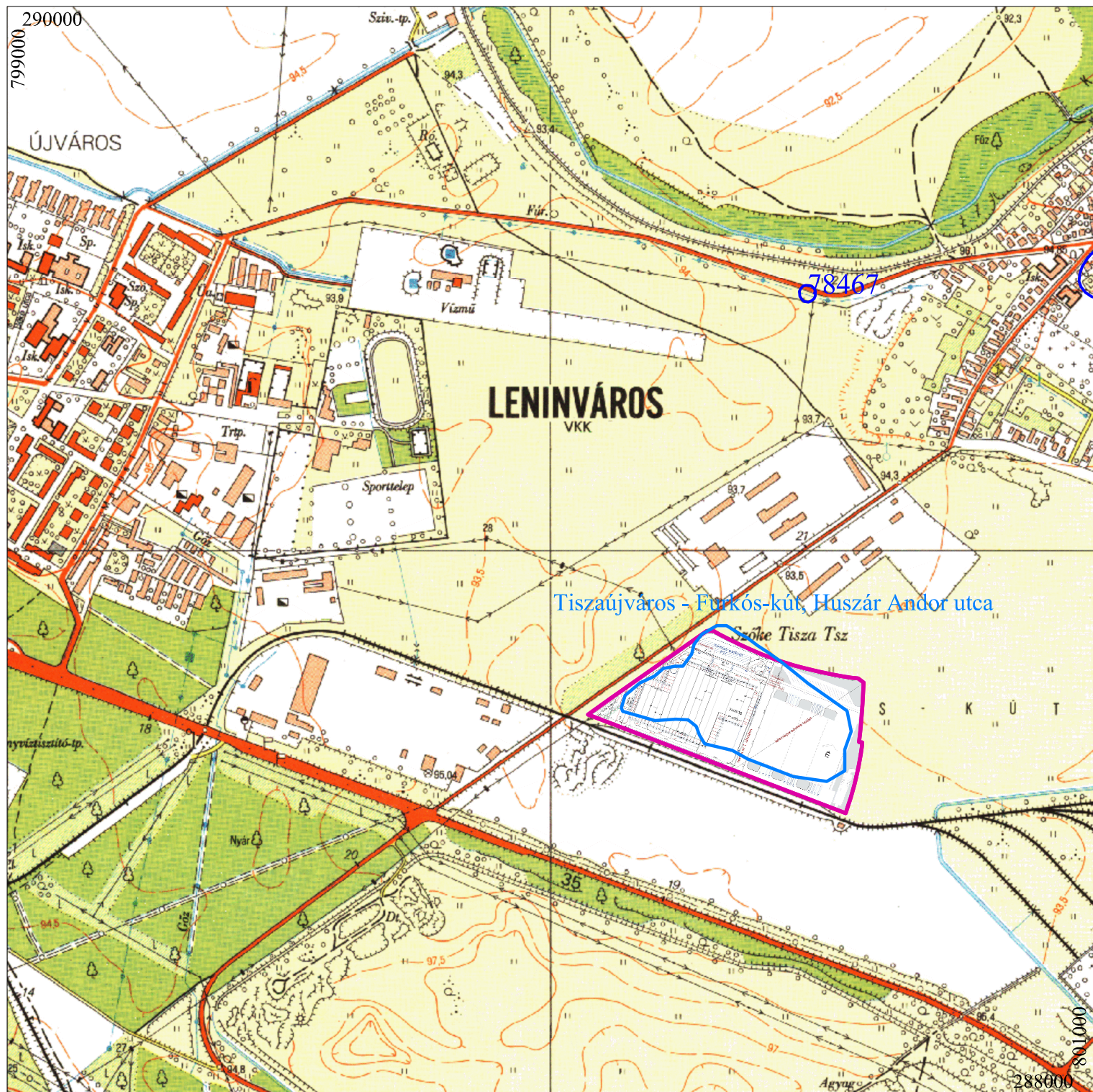
LELŐHELY-BEJELENTŐ ADATLAP

1. A lelőhely megjelölése
 - 1.1. Megye, város, település neve, kerület utca, házszám: **Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Tiszaújváros**
 - 1.2. Nyilvántartási azonosító száma: **Bejelentés alatt.**
2. A lelőhely neve(i): **Furkós-kút, Huszár Andor utca**
3. A lelőhely pontos helye: (a melléklet térképen berajzolva)
 - 3.1. A mellékelt térkép(vetület) fajtája: **EOV – 1:10.000**
 - 3.2. A térképlap száma: **88-434**
A leolvasott koordináták: x (ÉD): **288725**, y (KNy) **802831**, z: **93,6 m**
 - 3.3. Helyrajzi szám(ok): **2308/15**
 - 3.4. Földrajzi leírás: **A lelőhely területe a Tiszaújváros Ipari Parkban, a Huszár Andor, Dózsa György és a Bay Zoltán utcák által határolt 2308/15 helyrajzi számú ingatlanon található. Jelenleg rét, legelő művelési ágú**
 - 3.5. A helymeghatározás pontossága: **10 m**
4. A lelőhelyen talált régészeti jelenségek adatai:

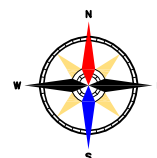
Jellege:	Kora:
Telepjelenség	őskor
5. A lelőhely állapota: **részben feltárt**
6. A lelőhely veszélyeztetettsége: **beépítés (Logisztikai raktár)**
7. A lelőhely ismertsége: **ismeretlen**
8. A lelőhelyen végzett tevékenység

év	tevékenység	név	megjegyzés
2017	Próbafeltárás	Kalli-Tutkovics Eszter (Budavári Kft.)	
9. A leleteket fogadó múzeum: **Herman Ottó Múzeum, Miskolc**
10. A bejelentő természetes személyazonosító adatai, munkahelye: **Lukács József, Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.**
11. Megjegyzés:

A Tiszaújváros-Invest Kft. készülő logisztikai raktára kapcsán nyitott 16 próbaszondából 11 pozitívnak bizonyult. A 26 objektum közül 3 geológiai jelenség volt. A 2 m széles próbaszondákban előkerült gödrök többsége leletanyag hiányában keltezhetetlen. A leletanyagot néhány őskori töredék reprezentálja csupán.
12. A bejelentés kelte: **2017. június 06.**
Melléklet: EOV térkép

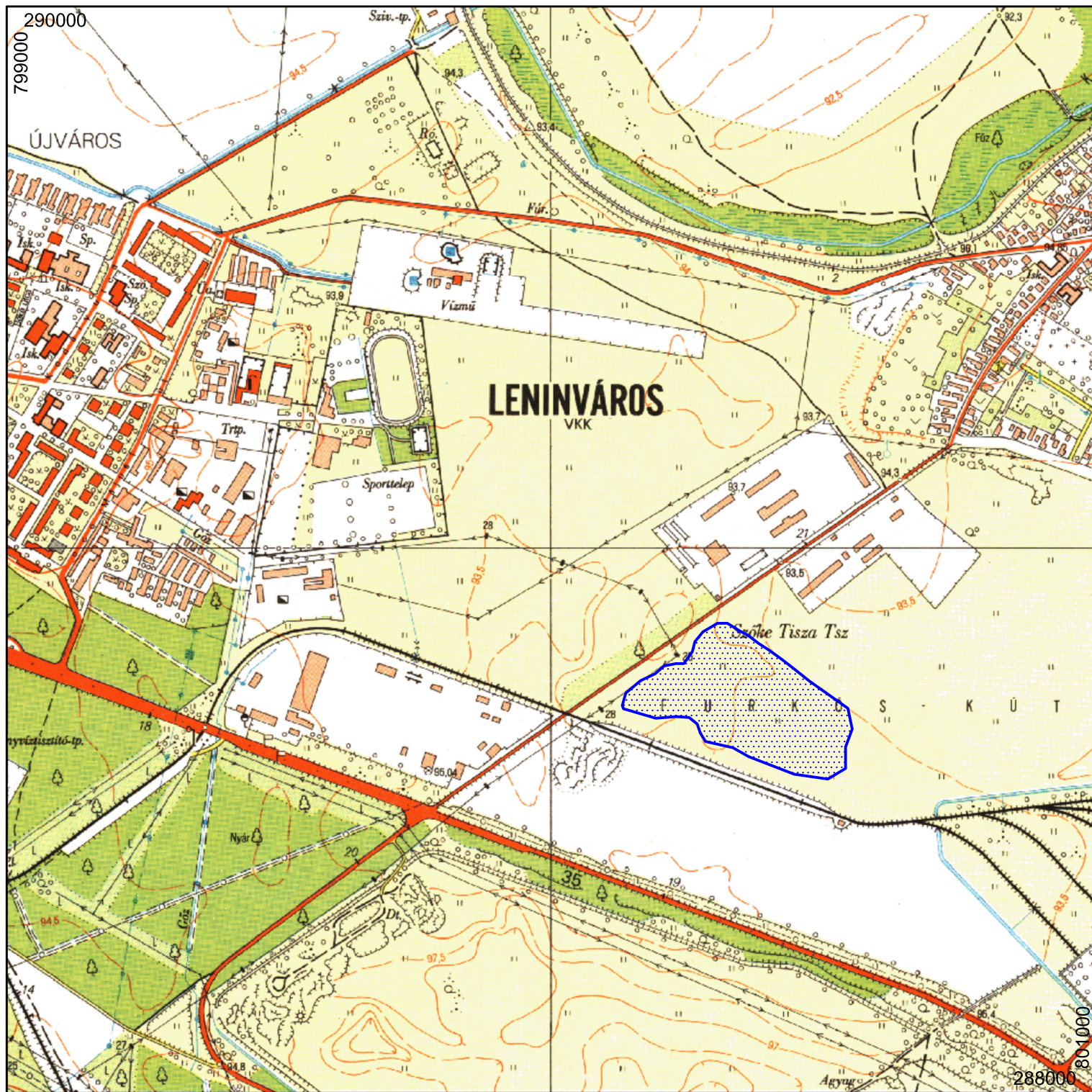

HELYSZÍNRAJZ

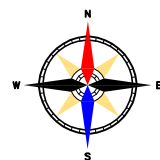

	A beruházás területe
	Nyilvántartott régészeti lelőhely
	A próbafeltárás során beazonosított lelőhely határa

 BUDAVÁRI		Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.			
A feltárást végente:		Budavári Kft.			
Lépték: M= 1:10000		400905 Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése			
Térképlap száma: 88-434					
Vetületi rendszer: Egységes Országos Vetület					
Magassági alapszint: Balti alapszint					
Geodézia és térinformatika: Budavári Kft.		Beruházó: Tiszaújváros-Invest Kft.		Rajz készítésének dátuma: 2017. június	
				Oldalszám: HR01	

TOPOGRÁFIAI TÉRKÉP

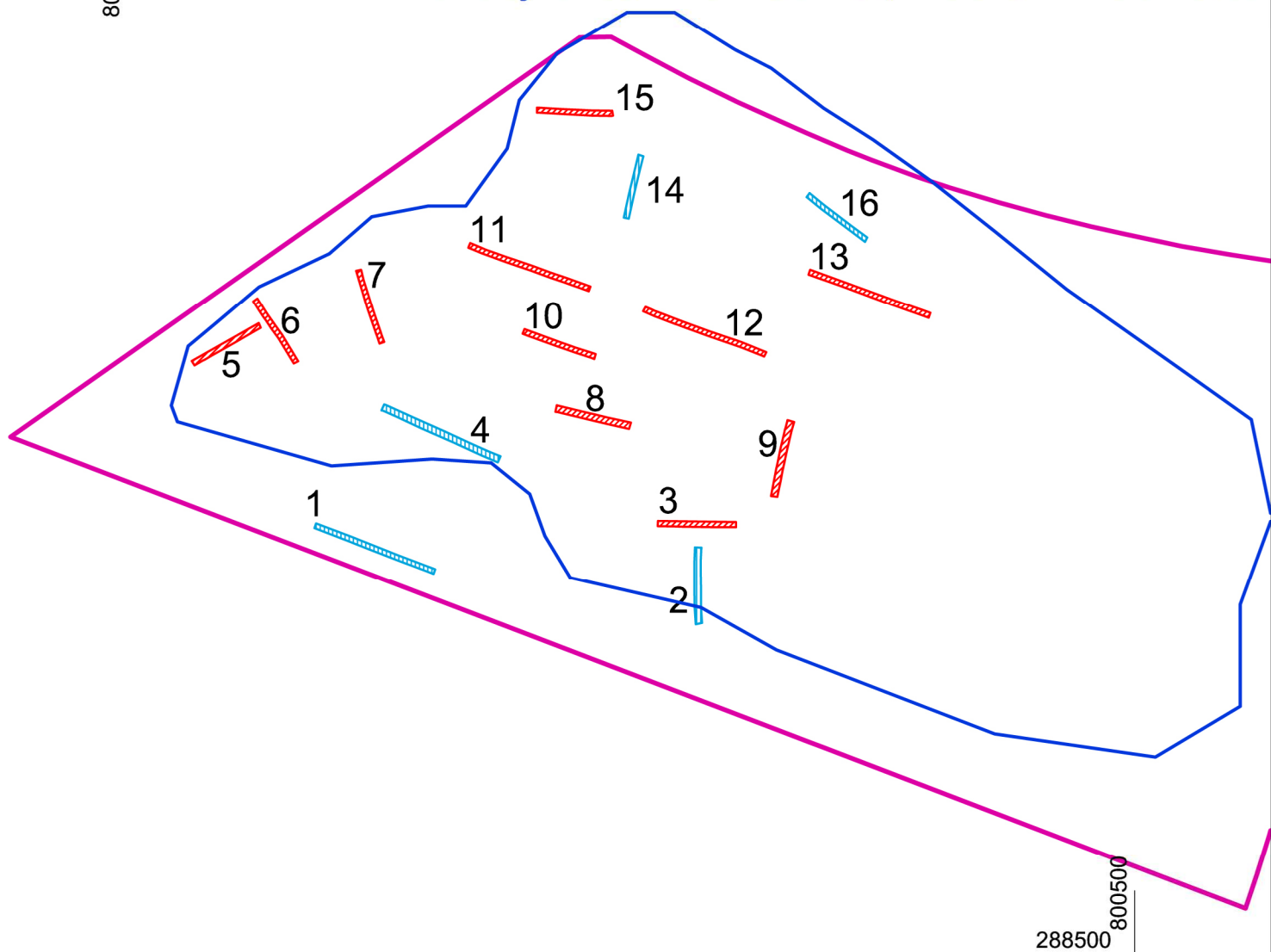

	Régészeti lelőhely határa
	Régészeti lelőhely területe

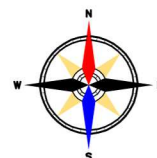
	Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.		
A felmérést végezte:		Budavári Kft.	
Lépték:	M = 1:10000	Tiszaújváros — Furkós-kút	
Térképlap száma:	88-434		
Vetítési rendszer:	Egységes Országos Vetület		
Magassági alapszint:	Balti alapszint	Tiszaújváros-Invest Kft.	
Geodézia és térinformatika:	Budavári Kft.		
Berndázó:	Tiszaújváros-Invest Kft.	Rajz készítésének dátuma:	
		2017. június	
		Oldalszám:	
		LB01	

800100 288900

Tiszaújváros - Furkós-kút, Huszár Andor utca

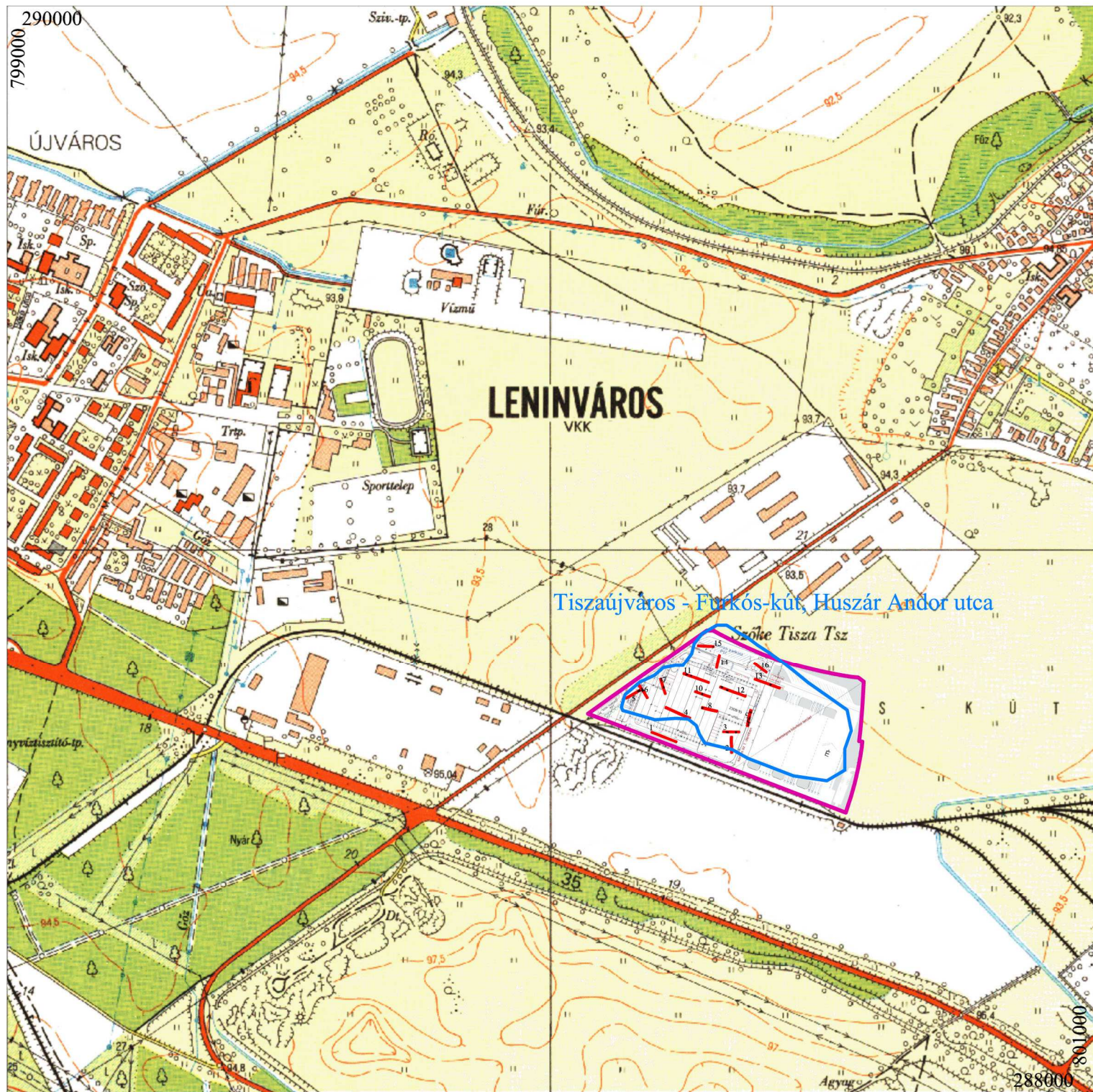

800500 288500

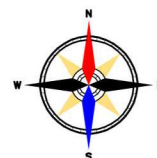

 Beruházás területe	 Pozitív szonda
 Negatív szonda	
 A próbafeltárás során beazonosított régészeti lelőhely határa	

	Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.	Ásatásvezető: Kalli-Tutkovics Eszter
A feltárást végezte:	Budavári Kft.	
Lépték: M= 1:2500	400905	
Térképlap száma: 88-434	Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése	
Vetületi rendszer: Egységes Országos Vetület	-próbafeltárás-	
Magassági alapszint: Balti alapszint	2017. június 01. - 2017. június 06.	
Geodézia és térinformatika: Budavári Kft.	Humuszolt terület: 1166 m ²	Rajz készítésének dátuma: 2017. június
	Feltárt terület: 774 m ²	Oldalszám: TM06

TOPOGRÁFIAI TÉRKÉP

	A beruházás területe		Objektpontok
	A próbafeltárás területe		
	A próbafeltárás során beazonosított régészeti lelőhely határa		

BUDAVÁRI		Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.	
A felmérést végezte:		Budavári Kft.	
Lépték:	M= 1:10000	400905	
Térképlap száma:	88-434	Tiszaújváros, 2308/15 hrsz. raktárcsarnok építése	
Vetületi rendszer:	Egységes Országos Vetület	PRÓBAFELTÁRÁS	
Magassági alapszint:	Balti alapszint	2017. június 01. - 2017. június 06.	
Geodézia és térinformatika:	Budavári Kft.	Beruházó:	Tiszaújváros-Invest Kft.
		Rajz készítésének dátuma:	2017. június
		Oldalszám:	TM07